

Onderwerp Antiracisme aanpak en monumenten slavernijverleden

Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen

GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 283651-2024

Datum 02-10-2024

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Op 17 juni 2024 heeft u een update ontvangen over de voortgang van de acties inzake het slavernijverleden. We hebben aangegeven om na de zomer terug te komen met informatie over de antiracisme aanpak. Daarnaast willen wij uw raad informeren over de stand van zaken met betrekking tot de slavernijmonumenten.

Startbijeenkomst Antiracisme 9 juli 2024

De startbijeenkomst op 9 juli was een eerste stap om de doorwerking van het slavernijverleden in het heden en racisme in algemene zin te verkennen/onderzoeken. Wij willen er werk van maken om racisme in Groningen tegen te gaan en te voorkomen.

Voor deze bijeenkomst waren ervaringsdeskundigen, onderwijsinstellingen, hulpverlening, kennis- en koepelorganisaties en stichtingen van nazaten van tot slaaf gemaakten uitgenodigd.

Tijdens deze bijeenkomst is er door diverse sprekers stilgestaan bij de werking van racisme en de uitdagingen die er zijn om dat tegen te gaan op verschillende niveaus van organisaties en de samenleving. In twee panelgesprekken is specifiek aandacht besteed aan racisme in het onderwijs en in sport. Er is kennis, ervaring en inzicht gedeeld. Racisme is een probleem dat diep geworteld is in onze maatschappij en vereist een zorgvuldige en langdurige aanpak. Het oplossen van dit probleem is geen kwestie van korte termijnacties, maar vraagt om een continu leer- en aanpassingsproces. Het is cruciaal dat wij bewustwording creëren en de stemmen van de mensen die racisme ervaren, laten horen. Wij werken hiervoor aan de volgende actielijnen.

Aanpak antiracisme door middel van actielijnen

Wij zetten in op actielijnen die racisme tegengaan en verschillende lagen van de samenleving activeren. Die actielijnen werken we in stappen uit zodat wij op verschillende onderdelen van de samenleving tegelijkertijd aan de slag gaan. De volgende vier actielijnen hebben wij voor ogen:

1. **Bijeenkomsten met organisaties over thema's die belangrijke levensgebieden raken.** De thema's die wij nu benoemd hebben zijn: de arbeidsmarkt en stagediscriminatie, sport, vrije tijd en uitgaan, gezondheidszorg en hulpverlening, onderwijs en scholing, wonen en wijkvernieuwing.
2. **Verdiepende interviews met inwoners.** Wij halen informatie over de doorwerking van het slavernijverleden bij inwoners. Wat leeft er onder verschillende bewonersgroepen in de wijken en dorpen van onze gemeente? We vinden het hierbij belangrijk dat we een zo representatief mogelijk beeld krijgen. Dit betekent dat wij bij het ophalen van de informatie een diverse groep inwoners betrekken. Aan de hand van een levensloop benadering willen wij belangrijke themagebieden ophalen en vertalen in een aanpak tegen (institutioneel) racisme. Het proces van bewustwording is essentieel om onze kijk, reactie en handelwijze te transformeren. Uiteindelijk moet dit leiden tot andere omgangsvormen en maatschappelijke normen.
3. **Inzetten op educatie, kennis en vaardigheden in het onderwijs.** Wij zetten een opdracht uit bij Waard, het kenniscentrum op het gebied van anti-discriminatie. Zij gaan voorlichtingsmateriaal ontwikkelen voor het onderwijs. Bij de ontwikkeling van de monumenten slavernijverleden is informatie, kennis en educatie een belangrijk uitgangspunt, waarover later in deze brief meer.
4. **Inspelen op ontwikkelingen** die wij nu nog niet kunnen voorzien. Dit kan uitmonden in publicaties, campagnes of manifestaties of in een andere acties. De klankbordgroep antiracisme heeft een belangrijke rol in het duiden en vertalen van ontwikkelingen en zal ook bovenstaande actielijnen onder de loep nemen. Om gelijk op te lopen met ontwikkelingen in andere gemeentes hebben wij ons aangesloten bij het landelijk leernetwerk slavernijverleden dat geïnitieerd is door het ministerie van SZW.

De slavernijmonumenten

Het proces om te komen tot twee monumenten is in overleg teruggegeven aan betrokkenen bij het slavernijverleden. Inmiddels zijn er stappen gezet en geven wij informatie over de stand van zaken van dit het proces.

Zoals besloten zullen er twee monumenten komen en er zijn dus ook twee verschillende processen gestart. Voor de Oost en Trans-Atlantisch gelden er deels verschillende routes om tot een monument te komen. Er is wel een uitdrukkelijk streven om beide processen op elkaar af te stemmen in de totstandkoming van de monumenten. De uitgangspunten en kaders voor de realisatie van de monumenten zijn beschreven in het "spoorboekje" van Kunstpunt en dienen als leidraad.

In de ontwerpbegroting 2025 hebben we een taakstellend budget van 400 duizend euro opgenomen voor 2 slavernijmonumenten.

Volgvel 2

Trans-Atlantisch

Voor de zomer zijn er oriënterende gesprekken geweest met twee vertegenwoordigers. De voorgeschiedenis en de daaruit voortvloeiende uitgangspunten zijn besproken. De informatie van het vooronderzoek van Kunstpunt over de locaties is gedeeld en besproken.

Op dit moment bespreken verschillende groepen de verschillende uitgangspunten voor een monument. Dit leidt tot een mandaat voor een groep die de realisatie van het monument oppakt. Een wensenlijst voor het monument vanuit verschillende Trans-Atlantische groepen kan daarna in een plan van aanpak vervat worden.

De Oost

Begin september is er een kennismaking geweest met een groep die zich gaat bezighouden met de realisering van het monument. Deze groep heeft een projectplan opgesteld, dat dient voor de te nemen acties. Er zijn twee belangrijke trajecten:

1. **Ontwikkeling en Realisatie van het Monument:** Hierbij wordt gekeken naar de creatie van het monument en wat men met het publiek wil bereiken.
2. **Organiseren van Activiteiten:** Deze activiteiten vinden plaats in de aanloop naar de realisatie van het monument en hebben een educatief en informatief karakter.

Vervolg

De betrokken partijen willen allemaal op afzienbare termijn de monumenten realiseren. De volgende groepen en organisaties spelen hierin een rol:

- **Groepen:** "Oost" en "West", met focus op het Koloniale- en Slavernijverleden van zowel de VOC als de WIC.
- **Gemeente:** Directie Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO), Stadsontwikkeling (SO) en Kunstpunt.

Concrete uitwerking van alle stappen die nodig zijn om de monumenten te realiseren zal dit najaar op gang komen. De gemeente faciliteert waar mogelijk en noodzakelijk. De bewonersgroepen zijn aan zet voor de vertaling van de wensen en de behoeften in relatie tot de totstandkoming van de monumenten.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.